STUDIJSKA BIBLIOTEKA
LJUBLJANA

Št. 193 — Poštnina porčenjena (Conto corrente con la posta) — V Trstu, v soboto, 14. avgusta 1926. — Posamezna številka 30 stot. — Letnik LI

List izhaja vsak dan [illegible] Naročnina: za 1 mesec L 8.—, 3 mesece L 2[illegible] L 38[illegible] L 75.—, v inozemstvo mesečno L 6.50 več. — Oglasnina za 1 mm prostora v širokosti [illegible] mm) [illegible] in obrtne oglase 75 stot., za smrtnice, [illegible] oglase denarnih zavodov L 2.— [illegible] 30 stot. [illegible] edo, najmanj L 3.

EDINOST

Uredništvo in upravništvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11-57. Dopisi naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglasi, reklamacije in denar pa upravništvu. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarne „Edinost" Podredništvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci št. 7, I. n. — Telef. št. 327
Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Peric.

Slike iz sovjetske Rusije

J. E. Šrom je poslal iz Moskve agenciji Ceps pismo, ki bo gotovo zanimalo tudi naše čitatelje. Podajamo ga zato v celoti:

Dobremu opazovalcu je zadosti, da se za par dni oddalji iz sovjetske Rusije, pa bo ob svojem povratku našel mnogo zanimivih in zabavnih izprememb.

Carinski pregled in pregled potnih listov je sedaj na meji med Poljsko in Rusijo že precej urejen. Vrvenje na postaji ni bogve kako veliko, kajti z vlakom, ki prihaja dnevno trikrat na mejo, se vozi v Rusijo kakih sto, pa tudi manj potnikov. Potniki so večinoma diplomatski kurirji raznih držav, kakor Anglije, Italije, Poljske, Čeoslovaške, Avstrije in ZSSR; srečaš sem pa tje tudi kakega Amerikanca ali Amerikanko, reemigrante vidiš, politične izseljence, po leti pa tudi člane inozemskih zastopstev v sovjetski Rusiji, kateri se vračajo z dopusta, ki so ga preživeli na zapadu.

Carinski pregled je jako temeljit, toliko na poljski strani, v Stolbcih, kakor na sovjetski strani, na postaji Njegorjevjev. Sovjetski carinarji love predvsem tekstilno robo, luksusne damske predmete, kakor na pr. dišave, svilene nogavice, svilo in drugo fino robo sploh, lakaste čevlje itd. Od letošnje pomladi so vse te stvari podrvžene visoki carini, kar bi lahko smatrali kot prohibicijo. Osebe iz privilegiranega diplomatskega sveta niso podvržene carinskemu pregledu, ker imajo razne listine, ki so jim jih izdala sovjetska zastopništva v inozemstvu, in na podlagi teh listin so pregledovanja prosti. Kljub temu pa bi mnogi vneti in vestni sovjetski carinski uradniki radi prebrskali tudi njim kovčege. Rusi so jako natančni in nezaupni, pa pride radi tega večkrat do prerekanj, včasih na mirnejši način, včasih na temperamentnejši, kakor so pač razpoloženi posamezni debaterji.

Pregledovanje potnih listov je poverjeno organom G. P. U., t. j. Državne politične uprave. Revizija se izvrši hitro, ker je izdajanje dovoljenj za vstop v Rusijo zelo strogo in je število potnikov jako majhno. Obmejni uradi so natančno obveščeni, komu je bil izdan vizum, tako da registrirajo samo faktični prehod. Potne liste vrnejo v vlaku, pa jih žel. sprevodnik spet odvzame, da ne bi po noči motil potnikov, ko vrše revizijo drugi državni organi.

Nekaj nenavadnega za zapadno-evropske potnike je delo nosačev na sovjetskih obmejnih postajah. Nosači tvorijo t. zv. «artelj», nekako zadrugo; ko privozi na postajo poljski vlak, odnesejo iz vlaka in iz vagona za prtljago vse kovčege, zaboje itd., pa pri tem nič ne vprašajo potujočega, če je s tem zadovoljen ali ne. Prtljago odnesejo v carinske oddelke, zložijo jo po redu, potem pa jo ponesejo spev v vozove, na nova odkazana mesta v sovjetskem vlaku. Za večjo prtljago je treba plačati takso, ki je odvisna od teže, za manjšo prtljago pa se pristojbina ravna po številu kosov. Človeku ni treba, da bi bil v skrbeh za svojo prtljago, kajti «artelj» garantira za vse. Na postaji ni publike. Vsi prisotni so v državni ali pa drugi službi.

Novost na sovjetskih postajah je ta, da se je letos organizacija mnogo izboljšala in da se obmejna procedura vrši v hitrejšem tempu. Kar se potovanja tiče, je v ruskih vagonih prav tako udobno, kakor je bilo v prejšnjih časih; čistoba odgovarja zahtevam zapadno-evropskega človeka. Pot od obmejne postaje do Moskve, ki meri 800 km, napravi vlak v 15 urah. Prvih 80 km vozi vlak s hitrostjo osebnega vlaka, od Minska dalje pa se vlak izpremeni v brzi. Vlaku sta priključena tudi spalni in restavracijski voz. Železniške tarife odgovarjajo približno cenam v državah z zlato in predvojno valuto in so prav tako visoke kakor v Amcriki, Angliji, Nemčiji, Švici, Švedski, Danski in v Holandski.

Po rodovitnih in skrbno obdelanih poljih na Čehoslovaškem, po velikih žitnih ravninah na Poljskem nam severozapadna Rusija napravi vtis zelo siromašne zemlje. Samo sovjetska Belorusija v okolici Minska prekaša, kar se poljedelstva tiče, poljsko Belorusijo. Sicer pa so polja, ki leže ob zgodovinski Napoleonovi cesti, v zelo bednem položaju in človek takoj opazi, da je ta veliki kos zemlje v sovjetskem poljedelstvu stalno pasiven. Kmetskih bajt, ki so zgrajene večinoma iz samega lesa, ni mogoče primerjati kmetskim hišam na zapadu; isto velja za železniške postaje. Če primerjate sedanje stanje z onim preteklih let, vidite, da se je stvar poslabšala. Mar je letošnji režim štednje šel tako daleč, da ne posvečajo več nobene pažnje zunanjosti javn. zgradb? In vendar so bili pred nedavnim povišani železniški tarifi, pa bi bil komisarijat za železnice lahko zahteval naknadne kredite. Seveda pa predstavlja sedanje stanje javnih zgradb znaten plus v primeru z onim iz prvih let po državljanski vojni; to je treba povedati, ker mislijo na zapadu, da je v sovjetski Rusiji vse razbito, porušeno in požgano. Vsekakor pa ima sedaj, po petih letih nove gospodarske politike, vsakdo pravico, da pričakuje tudi v tem pogledu stalen napredek, nikakor pa ne nazadovanje.

Zato pa, ko pridemo po daljši pavzi v Moskvo in jo najdemo manj urejeno kakor prej, ko vidimo, da so ulice prašne, da niso v redu, da služijo pometači bolj za širjenje nesnage, kot pa za čiščenje, moramo vse to pripisati nekaki zanemarjeni volji, letargiji, pomanjkanju onega entuzijazma, ki se je razodeval v mnogih stvareh skoro do zadnjih časov. Moskva danes res ni več po svoji zunanjosti tako simpatična, kakor je bila pred petimi leti. Tedaj so mnogo popravljali in urejevali, in sicer v dokaj intenzivnem tempu. Ta tempo je danes jako popustil, a kar je glavno, danes popravljajo v Moskvi ono, kar so popravljali pred tremi leti. Med drugimi poslopji popravljajo sedaj tudi «Dom strokovnih zvez», iz čigar dvoran so pred nedavnim odnesli mrtva trupla vseh padlih voditeljev revolucije, počenši od Lenina pa do Dzeržinskega. To je posledica površnosti gradbenega dela, prevelikega razsipavanja sredstev in nezadostne kontrole. V drugih panogah državnega in javnega življenja bomo našli slične pojave. Stagnacija? Brezdelje? Zapuščenost?

Režim velike štednje opaziš tudi na zunanjosti oseb. Tako, da mora tudi tisti, ki ne odobrava pretirane mode zapadne Evrope, priznati, da je tekstilna industrija sovjetske Rusije nezadostna. Človek, po evropsko oblečen, je tukaj prava redkost.

Moskovski poulični promet je danes jako dober. Tramvaji vozijo v vseh smereh precej hitro, na postajah se le malo ustavljajo. Poleg tega je v glavnem mestu tudi veliko število avtobusov, ki spajajo Moskvo z izletniškimi mesti. Taksametre in avtomobile dobiš po ugodni ceni. Na tem polju si sovjeti živo prizadevajo, da ugodijo željam prebivalstva. Lahko z mirno vestjo trdim, da je poulični promet v Moskvi hitrejši, nego na pr. v Beogradu. To je za Moskvo velikega pomena radi njene velike obsežnosti. Kontrola na vozilih je jako natančna. Zanimivo je, da vrše na moskovkih avtobusih kontrolo ženske. Te ženske, katerim so večkrat podrejeni mnogi, starejši sprevodniki, se obnašajo zelo energično in mirno, njihova avtoriteta je velika, resne so do strogosti in večkrat privlačne do opasnosti. Kazni za «slepe potnike» so občutne, pa se malokdaj zgodi, da kdo potuje brezplačno.

V poslednjih letih je prišla iz navade neka moskovska redkost. To je ono znano kopanje moških in ženskih skupaj, brez odela. Kamorkoli pojdete, videli boste malokatero žensko, da bi šla gola v vodo. Samo nekateri moški se še drže te mode, pa so to najbolj izzivalni elementi. Damski kopalni kroji se seveda mnogo razlikujejo od ostendskih in bijaritskih. Večinoma so izdelani na roke od nositeljic samih, in blago ni baš elegantno. Kar se česanja sovjetskih žen tiče, so mnogo zaostale za zapadom. Za časa meščanske vojne in tifusne epidemije so nosile skoro vse devojke, pa tudi večina žen, pristrižene lase. Danes pa je število «pristriženih» jako majhno. Sovjetske žene ne vedo, kaj da je moderni mikado (zapovedovalec), ker ne hodijo v tujino. A ko pade cena potnega lista, ki stane sedaj 300 rubljev, bo tudi v Rusiji zavladala moderna kozmetika.

Vprašanje angleško-italijanskega dogovora

glede Abesinije. - Odgovor italijanske vlade na abesinsko protestno noto.

RIM, 13. Danes je bil glavnemu tajniku Družbe narodov v Ženevi izročen odgovor italijanske vlade na abesinsko protestno noto glede angleško-italijanskega dogovora, ki se tiče gospodarskih interesov dotičnih držav v Abesiniji.

Italijanski odgovor pravi: Kr. italijanska vlada ugotavlja, da je iz vsebine abesinske note, ki je bila izročena Družbi narodov in njenim članicam, razvidno, da ni abesinska vlada natančno razumela vsebine in duha angleško-italijanskega dogovora. To dejstvo je tem bolj presenetilo kr. italijansko vlado, ker je njen zastopnik v Addis Abebi še pred nekoliko meseci obrazložil abesinski vladi dalekosežnost in namen angleško-italianskega dogovora. Ta dogovor namreč urejuje vprašanje nekaterih gospodarskih interesov Anglije in Italije v Abesiniji. Praktična izvršitev navedenega dogovora je podrejena odobritvi in sklepom abesinske vlade, kajti angleško-italijanski interesi morajo soglašati z onimi Abesinije.

Italijanska vlada je mnenja, la ne vsebuje angleško-italijanski dogovor nikake točke, ki bi upravičevala abesinsko vlado do domnevanja, da hočeta Anglija in Italija na katerisibodi način izvajati kak pritisk na abesinsko vlado. Vsakomur mora biti jasno, da ni angleško-italijanski dogovor v nobenem oziru naperjen proti abesinski neodvisnosti.

Italijannsko odgovor je jasen. — Sedaj je naloga abesinske vlade, da izjavi, ali želi, da naj Družba narodov izreče svoje mnenje, to je: ali krši angleško-italijanski dogovor suverenost in neodvisnost Abesinije.

Italija in Romunija

Avarescu za okrepitev italijansko-romunskih odnošajev

RIM, 13. V političnih krogih vlada veliko zanimanje za prihod romunskega ministrskega predsednika generala Avarescu v Italijo. Avarescu je že večkrat izjavil, da bo napel vse sile v svrho okrepitve prijateljskih odnošajev med Romunijo in Italijo. Vojaško šolo je dovršil v Turinu in obvladuje popolnoma italijanski jezik. Njegova žena je Italijanka. Obiskal bo vladnega načelnika on. Mussolinija ter bo izrabil tudi priliko za sklenitev konkordata z Vatikanom. Vendar pa pravijo poučeni katoliški krogi, da bo težko prišlo do konkordata med sveto stolico in romunsko vlado, ker se romunska pravoslavna cerkev protivi širenju katolicizma v Romuniji.

Medtem ko pričakujejo Italijani z vso simpatijo generala Avarescu, nadaljuje romunski tisk strastno gonjo proti sedanji bukareštski vladi. — Prebivalci stare Romunije želijo, da se sklenejo s Francijo čim tesnejše prijateljske pogodbe, transilvanski prebivalci pa hočejo, da se Romunija nasloni na Italijo. Položaj vlade generala Avarescu je precej omajan in govori se, da se bo v kratkem povrnil na krmilo Bratianu.

MELLON ZAPUSTIL RIM

RIM, 13. Sinoči je odpotoval iz Rima finančni tajnik Zedinjenih držav gosp. Mellon. Na kolodvoru so se poslovili od njega finančni minister grof Volpi in nekateri člani ameriškega poslaništva.

8 mrtvih in 5 težko ranjenih

Tovarna za izdelovanje umetnih ognjev zletela v zrak.

BARI, 13. V Capursu se je sinoči dogodila velika nesreča. Iz do sedaj še neznanih vzrokov je prišlo v tovarni umetnih ognjev, ki je last industrijalca Antonija Lo Russo, do eksplozije. Stavba se je porušila radi nastalega požara, ki je upepelil vse zaloge izdelkov. Na lice mesta so prihiteli oddelki miličnikov in karabinerjev. Izpod ruševin so izvlekli osem mrtvih in pet težko ranjenih delavcev. Ob življenje je prišel tudi sin lastnika Lo Russo, medtem ko je zadobil njegov oče zelo nevarne poškodbe.

Oblasti so uvedle natančno preiskavo, da doženejo vzrok nesreče.

Pašić potrdil postopanje

glavnega odbora radikalne stranke

BEOGRAD, 13. (Izv.) Politični krogi posvečajo vso pozornost dogodkom v radikalni stranki. Danes se je povrnil v Beograd glavni tajnik glavnega odbora radikalne stranke Ivković, ki je obiskal v Karlovih Varih Pašića z namenom, da potrdi isti vse sklepe glavnega odbora radikalne stranke. Njegovo potovanje je imelo popolen uspeh, kajti Nikola Pašić je odobril vse postopanje radikalnega odbora. Tajnik Ivković je sporočil v Beogradu, da se Pašić nahaja pri najboljšem zdravju. Obenem je predložil radikalnemu klubu poročilo o razgovoru s Pašićem.

Politične kroge je zelo presenetilo dejstvo, da se Pašić še vedno nahaja v Karlovih Varih, medtem ko je bilo javljeno, da je že odpotoval v Monte Carlo.

Ninčićev povratek z Bleda

Ministrski predsednik Uzunović se ni še povrnil v Beograd. Njegov prihod se pričakuje za jutri ali pojutršnjim. Jutri se najbrž povrne z Bleda zunanji minister dr. Ninčić.

Vprašanje nettunskih konvencij

Najnovejši dogodki na Balkanu, posebno spor z Bolgarijo in kritični položaj v severni Albaniji absorbirajo vso pažnjo javnosti. Poleg tega se pojavlja vprašanje Italije, ki zahteva, da se čim prej ratificirajo nettunske konvencije. Istočasno urgira Stjepan Radić sprejem agrarnega zakona za Dalmacijo, ki razlašča veleposestva italijanskih podanikov. Radi tega zahteva italijanski poslanik Bodrero, da naj odobrijo nettunske pogodbe pred sprejetjem agrarnega zakona za Dalmacijo.

Velika poneverba v Zagrebu

BEOGRAD, 13. (Izv.) Te dni je bila odkrita pri delegaciji finančnega ministrstva v Zagrebu velika poneverba. Dva uradnika sta poneverila v zadnjem času okolu 300.000 dinarjev. Preiskovalna komisija je ugotovila, da sta imenovana uradnika poneverjala državni denar že par let ter na ta način oškodovala državo za dva milijona dinarjev. Uradnika sta bila aretirana.

Bolgarski tisk o kolektivni noti

SOFIJA, 13. Javnost in politični krogi mnogo razpravljajo o koraku, ki so ga napravile v Sofiji Jugoslavija, Romunska in Grška.

Listi se obširno bavijo s kolektivno noto, ki je bila predvčerajšnjim izročena zunanjemu ministru Burovu. Demokratski «Zgovor» citira najprej mnenja velikih evropskih listov, kakor «Timesa» in «Tempsa». Naglaša nato, da bodo sosedne države dobile v Sofiji odkritosrčne sodelavce, če so s kolektivno noto res hotele samo odstraniti vse ovire, ki onemogočajo prijateljski razplet odnošajev med balkanskimi državami, in če niso imele drugih namenov ter napravile demaršo pri bolgarski vladi samo zato, da bi ponižali Bolgarsko in jo predočili kot državo, ki daje pobudo teroristom na Balkanu.

Poluradna «Bolgarija», ki izhaja v francoskem jeziku, pravi, da je kolektivni značaj koraka, ki so ga napravile sosedne države, pokazati vso resnost vprašanja, ki ga obravnava predložena nota. Javno mnenje, piše list, ki upošteva od sosednih držav izraženo željo, da bi prišlo do dobrih odnošajev z Bolgarsko, vidi tudi prav jasno, da je bil s tem korakom ustvarjen vrlo resen položaj; in mi si ne moremo kaj, da ne bi dali izraza svojemu razočaranju radi dejstva, da niso sosedne države nikoli hotele priznati neštevilne žrtve, ki jih je doprinesla Bolgarka, že od konca vojne za pomirjenje in prijateljstvo med balkanskimi državami.

Vladno glasilo «Slovo» priznava resnost položaja, pravi pa, da bo Bolgarska odločno zavrnila vsako tezo, ki bi skušala zvaliti nanjo vso odgovornost za balkanske homatije. «Mir» ugotavlja, da se sosedne države protivijo vsakemu zvišanju moči bolgarske vojske, v isti sapi pa zahtevajo, naj Bolgarska bolj skrbno gleda lastne meje. Pravi tudi, kakor večina drugih listov, da bi morala v spor poseči Družba narodov. Glasilo liberalne stranke pa očita Jugoslaviji, da hoče ponižati Bolgarsko. Trdi obenem, da je Beograd še zmerom središče bolgarskih emigrantov, kateri dobivajo podporo pri organiziranju oboroženih napadov v Bolgarski.

Veliki nemiri v Albaniji.

BEOGRAD, 13. (Izv.) Po vesteh iz Podgorice postajajo nemiri v severni Albaniji vedno resnejši. Na jugoslovensko ozemlje je danes pribežalo več odličnih albanskih oseb, ki so izjavile, da se pripravljajo v Albaniji važni dogodki.

Draginja v Franciji

PARIZ, 13. Vlada je napovedala boj draginji. Po vsej Franciji je namreč draginjski val zajel široke meje. Pariški policijski prefekt je sklical zastopnike trgovine, da se začne uspešna akcija zoper nadaljnje zvišanje cen življenjskib potrebščin. Prefekt je poudarjal predvsem dejstvo, da se cene niso znižale kljub dvigu franka. Zato je zastopnike pozval, da (mu pomagajo v boju zoper oderuhe. Izdal bo naredbo, po kateri bodo morale vse trgovine imeti v izložbah seznamo cen. Izvolil se je odbor osmih članov s prefektom na čelu. Ta odbor ima nalogo, da preštudira vsa sredstva, ki bodo v stanu uravnati cene. — Železnice so sklenile zvišati železniške tarife, in sicer v osebnem prometu za 30 odstotkov, v blagovnem pa 24—28 odstotkov. Novi tarifi bodo stopili v veljavo 16. t. m. Ministrski predsednik Poincaré je odklonil debato o davku na tujce, ker bi tak davek nasprotoval mednarodnim pogodbam.

Obletnica nemške ustave

BERLIN, 13. Letošnja proslava obletnice weimarske utave je imela izrazito uradni značaj. Proslave se je udeležil tudi predsednik Hindenburg z državno in prusko vlado. Slavnostni govor je imel minister Külz, ki je poudarjal visoko etično vsebino weimarske ustave, ki je zmaga volje nemškega naroda do samoobrambe. Nemčija je republika in vsi, ki dobro mislijo in hočejo, naj sodelujejo pri delu za visoke cilje weimarske ustave. Kancler dr. Marx je govoril o pomenu ustave in vzklikal nemški republiki. Hindenburga je publika burno pozdravljala.

Nesreča na Japonskem

LONDON, 13. «Timesu» poročajo iz Tokija, da se je v Noirimaki na severnem Japonsekm udrl most, na katerem se je nahajalo mnogo ljudi. Kakih šestdeset ljudi je mrtvih, ranjenih pa je še več. Možje, ženske in otroci so se borili z valovi hudo narasle reke in mnoge je močan tok zanesel v smrt. Obrežno prebivalstvo je takoj priteklo na mesto nesreče, pa ni bilo mogoče pomagati. Sedaj iščejo trupla nesrečnih utopljencev.

Inozemske trgovinske zbornice v Carigradu zatvorjene.

CARIGRAD, 13. Vse inozemske trgovinske zbornice v Carigradu je policija pozvala, naj ukinejo svoje delovanje in naj zatvorijo prostore.

Strahovita eksplozija na Madžarskem.

BUDIMPEŠTA, 13. Sinoči ob 19. je prišlo v tovarni municije Manfret Weiss v Kseplu do strahovite eksplozije, ki je povzročila ogenj, kateri je kmalu zajel skoro vsa poslopja tovarne in jih deloma uničil. Ogenj so opazili tudi v krajih, ki so šestdeset kilometrov oddaljeni. Število človeških žrtev je visoko. Tudi državna radiotelegrafična postaja je zadobila nekatere poškodbe.

BUDIMPEŠTA, 13. Uradne vesti o eksploziji v Kseplu pravijo, da se je ognjegascem posrečilo omejiti ogenj ob 20. zvečer. Lahko ranjenih je mnogo oseb. Poškodbe so zadobili predvsem radi hudega zračnega pritiska in od steklenih drobcev, ki so padali raz oken. Ker je tovarna zelo obsežna, ni bilo še mogoče prešteti vseh ranjencev; to bo mogoče še le jutri zjutraj, ko bodo oblasti lahko tudi dognale, če je katastrofa zahtevala tudi življenje kake osebe.

Računajo, da je eksplodiralo kakih 20 do 30 tisoč kilogramov smodnika.

DNEVNE VESTI

Minister Ciano v Trstu

Iz Tržiča, kjer je z maršalom Luigi Cadorna prisostvoval splovitvi motorne ladje «Maria», ki je bila zgrajena v tamošnji ladjedelnici za paroplovno družbo «Cosulich», je včeraj popoldne dospel v naše mesto prometni minister Costanzo Ciano. Visokemu gostu na čast je bil sklican včeraj ob 18.30 na trgu Unità velik sestanek tržaških fašistov, katerega se je udeležil tudi ves tržaški fašistovski naraščaj «Balilla» in «Piccole italiane». Po pregledu fašistovskih oddelkov je minister Ciano obiskal sedež fašistovskega mornariškega udruženja.

Pred prihodom v Trst je on. Ciano obiskal veliko vojaško pokopališče v Redipugli, kamor se je podal tudi maršal Cadorna, ki bo prispel v Trst v pondeljek. Tekom današnjega dne si bo prometni minister ogledal javna skladišča v prosti luki in tovarno strojev pri Sv. Andreju; ob 11.15 bo obiskal krožek železničarjev «Mussolini», ob 11.30 bo prisostvoval v ladjedelnici S. Marco splovitvi motorne ladje «Remo», nato se bo podal na kratek izlet v Tržaškem zalivu. Popoldne bo prirejen njemu na čast slovesen sprejem v sedežu Zveze industrijalcev in Krožka pomorskih kapitanov. Ob 18. uri bo odpotoval v Rim..

Po toči oškodovanim

V torek dne 10. avgusta je sprejel g. prefekt v Vidmu komisijo na sestanku v pondeljek v Gorici izvoljenih zastopnikov vseh onih kmetovalcev, ki so po toči oškodovani na svojih zemljiščih. Komisija je g. prefektu predočila žalostno in skrajno obupno stanje premnogih kmetovalcev naših Brd, zlasti onih, katerim je neurje uničilo ves letošnji pridelek, ter ga nujno naprosita pomoči v kakršnikoli obliki. Poleg tega je zlasti apelirala na to, da naj se oškodovanim zmanjša in odpiše davek.

G. prefekt je vse lepo obljubil in pokazal, da se živo zanima za položaj naših kmetovalcev, katerim je potom komisije obljubil svojo pomoč ne samo v obliki odpisa davkov, temveč tudi z gmotno in gospodarsko podporo težko prizadetim.

Upravičeno se bojimo, po tolikih žalostnih izkušnjah, ki smo jih imeli s tem in takim načinom obljubljanja, da pri obljubah ostane tudi to pot. Zato znova kličemo vsem onim, ki bi zamogli priskočiti našim Bricem na pomoč, da se stvar vzame resno, ker je položaj silno resen. V imenu revnega briškega vinorejca apeliramo na vse, ki zamorejo le kaj pripomoči.

Našim kmetovalcem pa (svetujemo, da se nemoteno obrnejo za vse eventuelne nasvete na naše goriško tajništvo, ul. Carducci št. 7, I., ki jim bo radevolje priskočilo na pomoč.

Napoved grozdja

Užitninska uprava v Trstu sporoča: »V smislu V. odstavka čl. 184. in naslednjih pravilnika o iztirjevanju notranje užitnine, odobrenega s kr. odlokom od 25. februarja 1924, št. 540, se pozivajo lastniki in upravitelji vinogradov, ki se nahajajo tostran užitninske črte, da naznanijo do **31. avgusta** t. l. osrednjemu užitninskemu uradu (Ufficio Daziario Centrale, Punto franco Vitt. Em. III), koliko znaša njihov predvidevani pridelek grozdja.

Tozadevne napovedi se morajo napraviti na posebnih vzorcih v dveh izvodih. Vzorci se dobijo v gori omenjenem osrednjem užitninskem uradu.

Tisti, ki ne napravijo napovedi, bodo kaznovani po zakonu.«

En teden polemik

Ta teden se je obogatila kronika tržaškega političnega življenja s polemiko «Popolo di Trieste» — «Sera». S 1. avgusta je pre-

vzel ravnateljstvo «Sere» znani italijanski novinar in publicist Piero Belli. Ko je postal Piero Belli ravnatelj «Sere», je začel pisati njegov list kot odločno fašistovsko glasilo. Od 1. avgusta smo imeli v Trstu dva fašistovska dnevnika. Na zunaj se je zdelo, da se je fašistovski tisk s tem ojačal. Toda le na zunaj, zakaj znotraj se je kuhalo in kmalu sta si bila «Popolo» in «Sera» v laseh. Med obema listoma se je vnela huda polemika, ki je pokazala, da oficijelni fašistovski krogi ne odobravajo delovanja Piero Belli-ja in njegovih pristašev. V teku polemike se je spravil Piero Belli tudi na posl. Ricci-ja, velikega komisarja tržaškega fašizma. Takoj po tem napadu je poseglo v spor vodstvo tržaške fašistovske zveze, katero je Piera Belli-ja izključilo iz fašistovske stranke, a «Sero» proglasilo za protifašistovski list. V odgovor je objavil Piero Belli predvčerajšnjim nov polemičen članek, v katerem naglaša svoje neomadeževano fašistovstvo. Tudi včerajšnja «Sera» prinaša razne citate, s katerimi dokazuje njen ravnatelj svoje pristno fašistovsko prepričanje.

To je kratka vsebina omenjene značilne polemike v tem tednu. Če se bo nadaljevala tudi prihodnji teden, bomo čitatelje obvestili. Zdi pa se, da se je z navedenimi dogodki izčrpala.

SPORTNEMU OBČINSTVU

Kdor se je udeleževal prvenstvenih tekem S. U., je lahko ugotovil lep napredek naših čet. Minulo je tisto nedisciplinirano prepiranje med igralci, prekinjanje tekem radi malenkostnih sporov itd. Zlasti gre hvala sedanjemu odboru S. U., da je uvedel najstrožjo disciplino. Čiščenje, ki se je začelo izvajati, je v resnici rodilo uspeh. Danes je veselje gledati disciplinirane nastope čet, ki tekmujejo. Sedaj je dolžnost občinstva, da dà podporo sportnikom, in to s tem, da se udeležuje tekem. V nedeljo se bo nudila za to lepa prilika. Kdor se le malo zanima za sport, naj je ne zamudi. **Na Trstenik, kdor more hoditi!** Sportna mladina nam kliče «Zdravo!»

IZGUBLJENO.

Ferluga Ivan, s Konkonela - Cologna št. 500, je vozil v nedeljo po noči iz Rihemberga na Konkonel (po cesti preko Nabrežine - Štanjel) pohištvo — svoje in drugih. Po poti sta mu padli z voza dve stranici postelje. Kdor je našel stranici, je naprošen, da sporoči to na naslov Ferluga Anton, Konkonel - Cologna 500.

ŠAHOVSKI TURNIR GORICA - TRST.

V nedeljo 15. t. m. se bo vršil medmestni šahovski turnir Gorica - Trst. Točno ob 9. uri naj bodo v navadnih prostorih sledeči gospodje: gg. Vovk Karel, Bergine, Logar, Pahor Karel, Širok, Pavletić, Modrijan, Kranjc, dr. Sardoč in Gaberšček.

TRŽAŠKI BLAGOVNI TRG.

Cene dne 13. avg. 1926 na debelo:

Zelenjava: Solata 100; radič 80—340; kumare 75—80; buče 60—80, krompir 45—50; zelje belo 90—100; vrzote 80—90; pesa 30 do 50; fižol v stročju 50—100; za luščenje 140—200; fižol zelen mali 160—210; čebula 60—80; česen 150—200.

Sadje: «Amoli» 100—120; breskve 80 do 500; hruške 100—350; češplje 60—300; grozdje 180—350; limone 26—40.

Trg slab. Malo blaga in malo povpraševalcev. Vpoštevano sadje.

Krompirja ni.

Društvene vesti

— **D. K. N. Tommaseo.** Danes ob 18. uri sestanek.

TELESNA VZGOJA

SPORT

TRSTENIŠKO IGRIŠČE

15. t. m. «Concordia» - «Tommaseo» — «Adria» - «Prosveta»

To nedeljo imamo dve srečanji, ki sta po svojem bistvu skoraj enaki. «Adria»-«Prosveta» finalissima, finalni prvak, «Concordia» - «Tommaseo» indirektni prvak moštva drugega razreda. Kakor je znano, je «Concordia» že obračunala s prvakom druge divizije, z «Magdaleno» s 5-0, — Srečanji torej, ki morata zanimati vso našo sportno javnost tudi z vidika kvalitete ob koncu zaključka prvenstvenih tekem. Mlada četa belo-črnih si je že prisvojila simpatije širše naše sportne javnosti s svojo lahko in tehnično igro in po svoji sportni disciplini. Ta simpatična četa nastopi v nedeljo s svojo železno obrambo z dobro znanim triom Žerjal I., II. in III. z novim centerhalfom Tomažičem, z dobro znanim situiranim napadom, podpiranim z dvema halfoma, ki sta do sedaj že pokazala svoje vrline. Ta četa otvori v nedeljo sportni dan. Sledila bo nato «finalissima». Že slučaj je nanesel, da ta zadnji dan našega prvenstvenega udejstvovanja igrajo štiri najboljdisciplinirane čete, ki so poleg tega v najboljših prijateljskih stikih, brez najmanjše primesi sovraštva.

Nedelja prinese torej naši sportni javnosti zrcalo naših plemenitih igralcev in sportnikov in pravo sliko sportne kvalitete ob koncu prvenstvenih tekmovanj. Kdo zmaga? Res je, da je klonila «Prosveta» «Adriji» s 3-1, a isto je klonila «Adria» s 5-1 — zadnjič je klonil «Tommaseo» s 4-6, a ni rečeno, da kloni zopet na Trsteniku, in «Concordia», vajena zmag, tudi se ne bo pustila na lahko poraziti. Nudijo se nam torej res napete tekme, kakršnih morda še niso videli naši sportniki in naša javnost v našem sportnem življu. Rdeče-rumene, črno-bele, belo-modre in modro-bele barve bodo govorile in slišal jih bo tisti, ki se poda v nedeljo na Trstenik. — **E. Ž.**

Kolesarska tekma dne 15. t. m.

Vsi gospodje, ki posedujejo motorna kolesa, so naprošeni, da se po možnosti udeležijo te dirke, spremljajoč kolesarje kot cestni komisarji. Tozadevni znak S. U. se bo dobil pri komisarju S. U. na igrišču «Primorja». — **T. V. K.**

S. D. Adria.

Vsi plavači ob 8. uri zjutraj na pomolu. Nogomet ob 3.30 na dotičnem mestu.

Iz tržaškega življenja

Samomor mlade ženske.

Včeraj popoldne se je odigral v stanovanju Viktorije Milavec v ulici Guardia št. 34 tragičen dogodek. Okoli 16. ure je Milavčevo obiskala njena prijateljica 23-letna Ana Romito, stanujoča v ulici Cristoforo Belli št. 48. Ženski sta nekaj časa kramljali o tem in onem, naposled je Romitova po kratkem premolku rekla prijateljici, da rabi nekoliko karbolne kisline, ker bi rada osnažila postelje doma. Omenila je to tako ravnodušno, da ni Milavčeva niti od daleč slutila, da navidezno mirna prijateljica prikriva tragičen naklep. Zato je njeni prošnji, da bi ji kupila v mirodilnici za dve liri karbolne kisline, brez pomšljanja ustregla, zlasti ker je itak morala z doma, da nakupi v prodajalni, kar je rabila za večerjo. Čez nekaj časa se je Milavčeva vrnila in prinesla Romitovi naročeno kislino. Minilo je kakih 10 minut, tekom katerih sta ženski pomenkovali o raznih vsakdanjih stvareh. Toda Romitova je medtem postala zelo otožna in zamišljena; začela je tožiti prijateljici o svojih nesrečnih družinskih razmerah ter ji omenila, da se čuti zelo nesrečno. Milavčevo, ki je ravno pospravljala po kuhinji, so te besede močno iznenadile; mahoma se ji je zazdelo sumljivo, zakaj je prijateljica naročila kislino. Toda predno se je dobro zavedla, kaj Romitova pravzaprav namerava, je videla, kako je prijateljica z bliskovito kretnjo nastavila steklenico s strupom k ustom ter jo v enem dušku izpraznila. Milavčevo je nenadno dramatično dejanje prijateljice tako presenetilo, da prvi hip ni vedela kaj naj počne. Pa kmalu se je zavedla in poklicala ljudi. Nekdo je hitel telefonirat na rešilno postajo, odkoder je prihitel na lice mesta zdravnik, ki je Romitovi izpral želodec. A bilo je že prepozno. Nesrečnica je kmalu potem izdihnila v mestni bolnišnici, kamor je bila prepeljana.

Kakor smo omenili je Romitova storila obupni korak najbrž radi nesrečnih družinskih razmer. Podrobnejšega pa ni ničesar znano.

Vlak ga je podrl.

Včeraj popoldne okoli 17. ure se je pripetila na železniški progi pri Sv. Andreju huda nezgoda, katere je bil žrtev 27-letni železniški čuvaj Viktor Piacentini, stanujoč v ulici Udine št. 12. Priacentini je popravljal na progi pred čuvajnico št. 11 prečni drog, ki rabi za zapiranje tamošnjega železniškega prehoda. Zaglobljen v svoje delo, mladenič ni zapazil, da se bliža tovarni vlak, ki je vozil proti Trstu; zapazil ga je, ko je bil vlak že čisto tik za njim. Ko se je zavedel nevarnosti,je mladenič odskočil v stran, a bilo je je že prepozno; stroj ga je zadel od leve strani ter ga treščil v jarek kraj proge, kjer je siromak obležal nezavesten. Nesreči je bil priča Piancentinijev tovariš Iginij Pagiaga, ki je takoj telefoniral na rešilno postajo za pomoč. Kmalu potem je prihitel na lice mesta zdravnik, ki je dognal, da je Piacentini zadobil hude poškodbe na raznih delih telesa, zlasti na glavi; pretresel si je tudi možgane. Po prvi pomoči je bil nesrečni železničar prepeljan v mestno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v nevarnem stanju v kirurgični oddelek.

Žalosten epilog nesreče pri Sv. Soboti

Včeraj ob 10.30 je umrl v mestni bolnišnici težak Anton Belhunovich, o katerem smo poročali, da je predvčerajšnjim popoldne ponesrečil pri delu v mehanični delavnici «Officine Navali» pri Sv. Soboti. Kakor znano se je siromaku, ko je hotel zanetiti ogenj v livarski peči, vžgala obleka in je pri tem zadobil strašne opekline.

Odmev nesreče v Nabrežini

Z ozirom na naše poročilo o nesreči v Nabrežini, kjer se je zrušil zidarski oder, pri čemer je 25-letni zidar Josip Čotar zadobil nevarne poškodbe, nas je zidarski mojster Fran Žerjal naprosil naj objavimo, da on ni imel v najemu dotičnega dela ter da ponesrečenega zidarja sploh ne pozna.

Iz tržaške pokrajine

TRŽIČ.

Z ozirom na zagonetno smrt pok. Bremec Alojzija, o katerem smo poročali, da je bil najden mrtev v kanalu v Tržiču, sta bila aretirana in strogo zaslišana dva njegova sodelavca, neki Ipavec Andrej iz Grgarja in Žbog Viktor iz Lokvi, katera pa trdita, da sta pri vsem popolnoma nedolžna.

Pok. Bremec je imel, kot trdijo njegovi sorodniki, s seboj precejšnjo svoto denarja, ki ga je prinesel z doma. V tržiški ladjedelnici je bil uslužben šele malo časa, ko pa so pregledovali mrtveca, so našli pri njem eno samo liro. Tudi vse druge okolnosti kažejo, da se mi zgodila nesreča ampak da gre za zločin.

Pri aretiranem Ipavcu so našli precejšnjo svoto denarja 800 L, o katerih pa je dokazal, da jih je pošteno prejel.

Zasledovanja so v polnem teku.

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

Še o premestitvi podprefekta Scotti-ja.

Gorica 12.

Sicer ne vemo še o njegovi premestitvi nič točnega in uradnega dekreta nima niti g. podprefekt sam, znano nam je le sledeče: Izmed odpravljenih podprefektur, ki so se ukinile zadnji čas iz namena štedenja, je tudi ona v Opatiji. Tamošnji podprefekt Anza in reški listi pišejo, da je premeščen na goriško pod prefekturo v isti in enaki funkciji kot jo je imel v Opatiji. Bo torej podprefekt. —

Ker pa nobena podprefektura nima dveh podprefektov sklepamo, da se bo moral g. Scotti umakniti. Ne vemo kam in kdaj, niti če odgovarja vse to resnici.

Res je le, da se tudi v našem mestu širijo podobne in enake govorice.

RENČE.

Mirensko društvo ponovi v nedeljo pri nas igro «Povodnji mož». Pričetek ob 5. uri popoldne.

ŠT PETER

V nedeljo dne 15. t. m. proslavi Pevsko izobraževalno društvo «Prešeren» v Št. Petru svojo dvajsetletnico z veliko vrtno veselico na senčnatem vrtu gostilne Kmetijskega društva s sledečim vzporedom: 1) Italijanska pesem, poje moški zbor «Prešerna»; 2) «Prešernu», poje moški zbor «Prešeren»; 3) Kresovale tri devojke, poje mešani zbor «Prešerna»; 4) Pesem Žerjavov, poje mešani zbor «Mladine» in Št. Petra; 5) Moja ljubav, poje mešani zbor iz Solkana; 6) Rokovnjači, poje mešani zbor društva «Lijak» z Vogerskega s spremljevanjem klavirja; 7) Ljubezen in pomlad, poje moški zbor iz Štandreža; 9) Slabo sveča je brnela, poje ženski duet iz Bilj in 10) Zaklad, drama v štirih dejanjih. Začetek ob 4. uri pop. Po vzporedu šaljiva pošta in srečolov. Sodeluje godbeni krožek iz Mirna.

Dvajset let kulturnega dela. Vsi stari in mladi prijatelji našega društva naj pridejo v nedeljo v Šempeter in naj mu s svojo navzočnostjo čestitajo za njegovo dosedanje delovanje in naj mu dajo nove pobude za prihodnjost.

GOJAČE

V nedeljo dne 15. t. m. priredi naše «Prosvetno društvo Sv. Pavel» prvo svojo prireditev. Na sporedu je Nušičev «Navaden človek» ali komedija zmešnjav, pevske točke, ki jih pojejo zbori bratskih društev iz Črnič, Sela in Dobravelj ter razne deklamacije.

ŠTANDREŽ

Nehvaležnost

Simčič Kerl in Reja Franc sta prišla pred par dnevi iz Kozane v našo vas. Dobila sta dela pri Francetu Pavlinu, ki sta mu kopala krompir. Za njuno delo sta dobivala hrano in prenočišče, kakor tudi dogovorjeno dnino. Ko sta pa bila po končanem delu odšla, je opazil Pavlin, da mu je izginila iz hrama večja količina krompirja. Pri nadaljnem raziskovanju je dognal, da mu je nekdo pobral tudi 300 L, katere so bile zaprte v škatli shranjeni v kovčegu. Naznanil je tatvino karabinerjem, katerim se je posrečilo izslediti v najkrajšem času ukradeno blago in tatova v osebah Simčiča in Reja. Oba sta svoje dejanje priznala. Medtem ko je polnil Reja tri vreče krompirja v hramu, je šel Simčič v sobo, vlomil kovčeg in se polastil denarja. Vreče krompirja so se našle za Pavlinovo hišo v grmovju. Oba so severda aretirali.

VRTOJBA

Na grob sestri Slavici

Grobovi tulijo in požirajo naše najboljše med najboljšimi in tudi Tebi, sestra Slavica, ni bilo prizaneseno.

Z monotono tužnim glasom je plakal zvonček, v bolesti so se stisnila naša srca, ko so zaslutila, da Te ne bo več med naše vrste. Večer za večerom si prihajala med nas z ognjem navdušenja v srcu in jasnimi čilji v duši, da se uresničijo Tvoji i naši ideali.

In v tistih urah so Te vzljubila naša srca z vsem žarom sestrske ljubezni, ljubile smo Tvojo skromnost in Tvoj tihi značaj, ki Te je tako dičil. S kakim navdušenjem si pričakovala pomladi, da prinese cvetja, ki si ga toliko ljubila! Prišla je Vesna, prinesla cvetja in kal bolezni v Tvoje mlado življenje. Kot da bi slutila, si želela, da bi mogla pokazati naše skromno delo. Prišla je Velika noč in za njo ponedeljek, ž njim telovadni nastop ki bil je za Te dan veselja. Tisti dan smo Te zadnjič imele med seboj, par dni pozneje Te je zavratna bolezen prikleniła nase in Ti izpodjedala mlado življenje, dokler Te kruta smrt ni iztrgala iz naše srede.

Draga Slavica! Z bolestjo v srcu smo Te spremljale v Tvoj zgodnji grob. Ječale so ciprese in klonile so se v žalosti, ko smo Te spremljale v Tvoj tihi dom. Tužno je odmevalo iz vrhov «Blagor mu, ki je spočije.»

Skoz srca so rezale besede, ko se je poslovil od Tebe zastopnik Telovadnih društev, hvaležne smo mu za njegov tolažilni govor.

Pozdravljena še enkrat, ljubljena sestrica, pozdravljena v Tvojem tihem domu Tvoja lučka in Tvoj spomin bo gorel v naših srcih do konca. D. F

VOLČJADRAGA

Okradeni strojnik

Golob Josip strojnik pri tov. Sehiavi, je opazil, da mu je izginila listnica, v kateri je imel 200 L in ki jo je pustil v svoji spalnici, v kateri je spal z drugimi delavci. Ker je dvomil, da bi mu bili napravili tovariši kako šalo, je osumil karabinerjem kot storilca Valentinčiča Josipa iz Podbrda. Karabinirji so osumljenca aretirali, čeprav je zatrjeval svojo nedolžnost. Razne okolnosti izpričujejo, da je bil Golobov sum opravičen.

MIREN

Nezgoda na delu

18-letni klepar Maraž Avgust iz Gorice, zaposlen pri gradbi nove hiše v bližini aviatične postaje na Velikih Rojah, je stopil tako nerodno na desko lesenega ogrodja, da se je ta premaknila in je revež telebnil na tla. Tovariši so mu takoj priskočili na pomoč. Ponesrečenec je tožil, da čuti hude bolečine v desni roki in v nogah. V kolikor so mu mogli pomagati, so mu tudi pomagali, dokler ni prišel Zeleni križ, ki ga je odpeljal v bolnišnico usmiljenih bratov, kjer so se ugotovile močne praske na kolkih in prelom desne roke.

CERKNO

Tatvina

Iz mlekarske zadruge v Orehku ze izginila tehtnica, vredna kakih 150 L. Tat se je splezal po tramu, naslonjenem na zid, prišel do okna v visočini 3 metrov od tal, ubil šipo, zlezel v delavnico in odnesel tehtnico. Tehtnico si je pa prisvojil, ker so bili vsi drugi predmeti, nahajajoči se v delavnici več ali manj zanj brez vsakega pomena. Kot osumljen tatvine se je naznanil sodni oblasti 40-letni Eržen Valentin iz Bukovega. Ko so napravili karabinerji pri njem hišno preiskavo, so dobili en flobert, nekaj nabojev, stvari, ki jih Eržen ni bil nikdar naznanil pristojni oblasti, zato so ga aretirali.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Vaščanka iz Dobravelj: Dopis prejeli; ni nam prav razumljiv, zato prosimo malo pojasnila, za kaj pravzaprav gre.

G. dopisniku iz Zaloč: Smo že pisali proti plesni noriji. Žal ne pomaga. Vsekakor naj domači možje nadaljujejo s svojim vplivanjem, da bi se mladina posvečala čim bolj društvenemu življenju in izobrazbi. Ni treba obupati pri prvem neuspehu. Hvala za dopis, pišite še, ni se treba bati, češ da niste izučeni v skladanju in pisavi. Bo že uredništvo popravilo, ako bo kje treba.

Naročajte in širite „EDINOST“

Posiano*)

Podpisani preklicujem obrekovanje v anonimnem pismu na račun gdč. Vergna Ide, učiteljice, ter obžalujem.

Štandrež pri Gorici, 5. avg. 1926.

856 **Orel Rihard,** učitelj.

*) Za članke pod tem naslovom ne prevzema uredništvo nikake odgovornosti.

ZAHVALA

Vsem onim, ki so ob težki izgubi naše hčerke

SLAVICE

na katerikoli način izkazali ljubezen do pokojne, najtoplejša hvala. Še posebej se zahvaljujemo Sportnemu klubu «Jadran», telovadnemu odseku, članom «Čitalnice» za spremstvo, tovarniškim sodelavcem za prelep venec, Z.P.D. v Gorici in Z.T.D. istotam za sožalno odposlanstvo in poslovilne besede ob odprtem grobu. — Vsem, vsem tisočera hvala!

VRTOJBA, 10. avgusta 1926.

866 DRUŽINA GORKIČ

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Fabio Filzi 23, pouk in prevodi v vseh jezikih. (1203

SOBNO slikarskga in pleskarskega pomočnika sprejme takoj Mira Vičič, Postojna 7. 1252

VAJENEC za manufakturno stroko se išče. Campo S. Giacomo 15. 1253

VELIKA železna blagajna št. 5 s proda po nizki ceni. Naslov pri upravništvu. 1254

ELIZIR CHINA. Jako okusen. Vzbuja tečnost in je najboljše zdravilo proti želodčnim šibkostim in za rekonvalescenco. Steklenica L 6.—. Dobiva se samo v lekarni Castellanovich, Via Giuliani 42. 1221

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Govori slovensko. Slavec, Via Giulia 29. 1241

GLYKOL je pravi dobrotnik vseh onih ki trpijo na živčni oslabelosti, glavobolu, pomanjkanju slasti. Glykol je splošen in energičen obnovitelj. Prodaja se v lekarni Castellanovich, Trst Via Giuliani 42. 1220

TRGOVSKO-OBRTNA ZADRUGA V GORICI razpisuje mesto hišnika za Trgovski dom. Hišnik vrši obenem posle uradnega sluge. Nastop službe takoj. Prednost imajo taki prosilci, ki se razumejo na kako obrt. Hišnik ima poleg mesečne plače postranskega zaslužka pri prireditvah v Trgovskem domu. Prošnje z navedbo osebnih in družinskih podatkov ter zahtev glede plače naj se pošljejo Trgovsko-obrtni zadrugi v Gorici, Corso Verdi 24, do 18. avgusta t. l. 1247

KRONE

plačuje vedno par cent, več kot drugi

ALOJZIJ POVH, Piazza Garibaldi 2

842 **prvo nadstropje**

Pazite na naslov! Pazite na naslov!

Krone po 2.40

zlato plačuje po višjih cenah nego vsak drugi

Brilijante, platina, 20-kronske zlate komade

Albert Povh — urarna

Trst, Via Mazzini 46 841

PODLISTEK

JULES VERNE: (96)

Skrivnostni otok

Petnajsto poglavje.

Naslednjega dne — 20. oktobra — ob sedmih zjutraj, je Bonaventura po štiridnevni vožnji zaplavala ob ustju Hvale na pesek.

Že o prvem dnevnem svitu sta se Cir Smith in Nab podala na planoto Lepega razgleda, kamor jih je gnala mučna nestrpnost, zakaj povratek prijateljev se je zakasnil in vreme se je poslabšalo. Končno so zagledali težko pričakovano ladjo.

«Hvala Bogu! Tukaj so!» je vzkliknil Cir Smith.

Nab je začel od veselja plesati, vrtel se je okrog sebe, ploskal z rokami in vzklikal: «Oh, dragi gospod!» — ganljiva pantomina, ki je več povedala kakor najboljši govor!

Ko je inženir preštel osebe, ki jih je na krovu Bonaventure razločeval, je domneval, da ni Pencroff dobil brodolomnika na otoku Taboru, ali da se je nesrečnik branil zapustiti otok ter zamenjati svojo ječo z drugo.

In res, na krovu so bili samo Pencroff, Harbert in Gedeon Spilett.

Ko je ladja trčila ob zemljo, sta čakala že tam inženir in Nab, in predno so potniki stopili z ladje, je Cir Smith dejal:

«Bila sva v velikih skrbeh zaradi vaše dolge odsotnosti, prijatelji! Ali se vam je pripetila kakšna nezgoda?

— Ne, je odgovoril Gedeon Spilett, nasprotno, šlo je vse po sreči. Takoj boste slišali.

— Toda pravega namena potovanja, je nadaljeval inženir, niste dosegli, ker vrnili ste se v treh, kakor ste odpotovali?

— Oprostite, gospod Cir, je rekel mornar, smo v štirih!

— Ali ste našli brodolomnika?

— Da.

In ste ga pripeljali s seboj?

— Tudi to.

— Živega?

— Da.

— Kje pa je? Kdo je?

— Je mož, je dejal poročevalec, ali pravzaprav, bil je nekoč. To je vse, gospod Cir, kar vam lahko o njem povemo!»

Povedali so inženirju vse dogodivščine potovanja. Pripovedovali so, kako se je vršilo raziskovanje, kako so našli edino bivališče otoka v zapuščenem stanju in kako so končno ujeli brodolomnika, ki skoraj ni spadal več k ljudem.

«In do sedaj ne vem še, je pristavil Pencroff, če smo prav napravili, da smo ga pripeljali semkaj.

— Kako bi bili mogli drugače napraviti! je rekel živahno inženir.

— Toda nesrečnik nima več razuma.

— Zdaj, to je mogoče, je odgovoril Cir Smith; pred nekaj meseci je bil morda ta nesrečnež še človek kakor jaz ali vi. Kdo ve, kaj bi postal kdo izmed nas, če bi moral sam še leta in leta živeti na otoku, ko bi vsi ostali pomrli? Gorje mu, ki je popolnoma sam, prijatelji; tega nesrečneža je gotovo osamljenost pripravila ob razum v kratkem času, ker ste ga našli v takšnem stanju.

— Toda, gospod Cir, je vprašal Harbert, iz česa sklepate, da je nesrečnež podivjal šele pred nekaj meseci?

— Najdeni dokument, ki je bil pred kratkim napisan, je odgovoril inženir, in prepričanje, da ga je brodolomnik sam napisal.

— Razen, je pripomnil Gedeon Spilett, če ga ni spisal kakšen njegov tovariš, ki je medtem morda umrl.

— To je nemogoče, dragi Spilett.

— Čemu? je vprašal poročevalec.

— Ker bi list govoril o dveh brodolomnikih, je odgovoril Cir Smith, kar pa ne.»